

Beszámoló a római Erasmus tanári gyakorlatról

2021. szeptember közepén érkeztem meg Rómába, miután néhány napot Assisiben töltöttem nyelvi ráhangolódás céljából. A fogadó intézményem, a "Sapienza" Università di Roma, Facoltà di Lettere e Filosofia, Dipartimento di Studi Europei, Americani e Interculturali, Lingua e Letteratura Ungherese, Filologia Ugrofinnica (Irodalom és Filozófia Kar, Európai, Amerikai és Interkulturális Tanulmányok Tanszék, Magyar nyelv és irodalom, valamint Finnugor Filológia tanulmányok) volt. Mentorom és szupervízorom Dr. Rózsavölgyi Edit, kari Erasmus koordinátorom Alberto Guerra voltak. Az ebben az intézményben töltött 7 hónap életem egyik legmeghatározóbb időszakának bizonyult, mind szakmai, mind személyes szempontból. Bár eredtileg is sokat vártam ettől az időszaktól, mégsem gondoltam, hogy ennyire sok fejlődési lehetőséget jelent majd.

Nem vártam volna, hogy a Sapienza Magyar Tanszékén eltöltött hónapok meglepő választ adnak több, a szakmai előmenetelemet érintő kérdésre (és ezzel együtt egész egzisztenciámat illetően): megerősítettek abban, hogy a pedagógiai pálya nekem való. Érdekes módon mind a magyar mint idegen nyelv, mind pedig az irodalom oktatása területére igaz ez. Ez azt jelenti, hogy óriási motivációt merítettem a doktori disszertációm befejezéséhez is és ahhoz, hogy a későbbiekben akár külföldön, egyetemi magyar tanszéken tanítsak pl. lektorként vagy vendégoktatóként. A gimnáziumi irodalomoktatáshoz is kedvet kaptam.

De mi is volt az, ami ennyire pozitívan hatott rám? Néhány szóban összefoglalva: A római magyar tanszék emberséges, befogadó légköre, a tanítás-tanulás könnyedsége, ám mégis magas szakmai színvonala. Dr. Rózsavölgyi Edit tanszékvezető elképesztő precizitása és nyitottsága.

Az első félévben két tanegység megtartásában segédkeztem: Letteratura ungherese (Magyar irodalom) és Traduzione ungherese (Magyar fordítás, fordításelmélet). A Letteratura ungherese tantárgy tanításában vállaltam oroszánrészt, amelyre nagyon büszke vagyok. Ezen az órán megtanultam prezentálni és érzékletesen átadni tudásomat a kortárs magyar irodalom néhány fontos témájából (doktori témám éppen a szerelmi költészet és az emlékezés nyelve a kortárs magyar irodalomban), melyhez óriási inspirációt jelentett a diákok szemmel látható

nagy érdeklődése. Felemelő volt látni, mennyire hatottak rájuk azok a kérdéskörök, melyeket eléjük tártam (idő és identitás viszonya, narratíva, emlékezés, idő viszonya, különböző posztmodern filozófiai elméletek az identitást illetően).

A Fordításelmélet órán én is hallgató voltam, és rengeteget tanulhattam Dr. Rózsavölgyi Edittől arról, hogyan kell *tanítani* egy tantárgyat: milyen pedagógiai és szakmai hozzáállást érdemes érvényesíteni, az olasztudásom fejlesztéséről nem is beszélve. Módom volt megtanulni az olasz akadémiai nyelvet, illetve megtanultam, hogyan kell megszólalni olaszul nagyközönség előtt.

A második félévben szintén két tanegység, a Filologia e Linguistica ugro-finnica (Finnugor filológia és nyelvészet) és Lingua e linguistica ungherese (Magyar nyelv és nyelvészet) megtartásában segédkeztem. A finnugor filológia órán olasz nyelven ismerkedhettem meg a magyar és a finnugor nyelvek leírásával, legfontosabb belső jelenségeikkel, a magyar és a finnugor nyelvemlékekkel, és minden nyelvi szint (fonológia, morfológia, lexikológia, szintaxis és szemantika) kapcsolatával ezekben a nyelvekben. Ezeken az órákon jegyzőkönyvvel követtem a tanítás menetét, a háttérben pedig anyagokkal segítettem a diákokat. Én ugyanis korábbi magyarszakos tanulmányaim miatt ismertem a Finnugor nyelvészetet, ezt a tudást kellett most közvetítőként, internetes olasz és angol nyelvi tananyagokat felkutatva átadni a diákoknak konzultációkon.

Mindezen kívül mindig részt vettünk a diákokkal a Római Magyar Akadémia „Caffé letterario” (Irodalmi kávézó) elnevezésű, kéthetente megrendezett eseményén, melynek keretében a meghívottak olaszul beszélgettek a modern és a kortárs magyar irodalom kérdéseiről, gyakran híres vendégekkel (Tóth Krisztina, Mariarosaria Sciglitano, stb.)

A diákjaink és a Római Magyar Akadémia közötti kapcsolatokat igyekeztünk szorosabbra fűzni: hirdettük az Akadémia eseményeit, az irodalmi vonatkozásúakra pedig kötelező volt eljönniük a magyar szakos diákoknak. A magyar költészet napján több diákunk felolvasott magyar verseket, de volt, hogy az Akadémia kiállításain tevékenykedtek tárlatvezetőként (pl. a Székely Aladár fotókiállításon). Ezen kívül én is többször aktívan részt vettem a rendezvényeken: megnyitóbeszédet tartottam a V4-es kiállításon olaszul, valamint többször vállaltam kisebb fordítási munkát az Akadémiának. Igyekeztem minden irodalmi eseményen részt venni, de a komolyzenei koncerteken is sokszor jelen voltam.

Az első félévben részt vettem egy felsőfokú olasz nyelvanfolyamon az egyetemen.

A második félév szakmailag legmeghatározóbb élménye a magyar tanszék diákjainak magyar nyelvi óráinak nyomon követése, mely során Mihályi Melinda lektor támogatásával rengeteg tapasztaltot szereztem a magyar mint idegennyelv tanítása területén. Olaszul tanultam meg a nyelvtanításhoz szükséges instrukciókat.

Remélem, hogy a fent leírtak képesek érzékeltetni, mennyire hasznos volt számomra ez a külföldi tanári gyakorlat. Szeretném ezúttal is szívből megköszönni a Kari Erasmus Bizottságnak, hogy pályázatomat annak idején támogatták, és hogy ezzel – nem túlzok – életem egyik legmeghatározóbb élményéhez segítettek hozzá, személyes és szakmai identitásomra nézve is.

Pápa, 2022. május 7.

Zsuppán Klaudia
zsuppandia@gmail.com